

Proves d'accés a la universitat

Llatí

Sèrie 2

Qualificació		TR
Exercicis	1	
	2	
	3	
	4	
Suma de notes parcials		
Qualificació final		

Etiqueta de l'alumne/a

Ubicació del tribunal .....

Número del tribunal .....

Etiqueta de qualificació

Etiqueta del corrector/a

La prova consta de quatre exercicis. Feu l'exercici 1 (traducció). Trieu UNA de les dues opcions (A o B) de l'exercici 2 (morfosintaxi) i resoleu-la, UNA de les dues opcions (A o B) de l'exercici 3 (llengua, literatura o civilització romanes) i resoleu-la i UNA de les dues opcions (A o B) de l'exercici 4 (exposició d'un tema de literatura o de civilització romanes) i resoleu-la.

---

1. Exercici de traducció

[4 punts]

Feu la versió del text següent:

Cèsar arriba al Tàmesi amb el seu exèrcit i veu les tropes enemigues apostades a l'altra banda del riu

Caesar, cognito consilio hostium, ad flumen Tamesim in fines Cassiuellauni exercitum duxit; hoc flumen uno loco atque aegre transiri potest. Eo cum uenisset, animaduertit ad alteram fluminis ripam magnas copias hostium instructas. Ripa autem erat acutis sudibus munita.

Juli CÈSAR. *Guerra de les Gàllies*, V, 18, 1-3

Lèxic subratllat (per ordre alfabètic):

autem (conj.): a més.

Cassiuellaunus, -i (m.): Cassivellaune (capitost dels britans).

consilium, -i (n.): pla, projecte.

copia, -ae (f.): (mil., esp. pl.) tropes, efectius.

eo (adv.): allí, hi.

finis, -is (m. i f.): límit, fi; (en pl.) territori, país.

instructus, -a, -um: en formació.

munitus, -a, -um: fortificat, protegit.

possum, *potui*, — (irr., tr.): (amb inf.) poder.

sudis, -is (f.): estaca.

Tamesis, -is (m.): el Tàmesi (riu de Britània).

transeo, -ii, -itum (irr., tr.): travessar, creuar; *transiri*, inf. pres. pass.

unus, -a, -um: únic.

2. Exercici de morfosintaxi

[1 punt]

OPCIÓ A

2.1. Digueu com s'anomena la construcció formada per *cognito consilio hostium*; expliqueu els elements que la constitueixen i la relació sintàctica existent entre ells.

2.2. Digueu quin sintagma fa la funció de subjecte de la perífrasi verbal *transiri potest* i quins elements el constitueixen.

OPCIÓ B

2.1. Indiqueu el subjecte i el complement directe dels verbs *duxit* i *animaduertit*.

2.2. En la construcció *Eo cum uenisset*, digueu quin tipus d'oració introdueix *cum* i quin és el subjecte del verb *uenisset*.

3. Exercici de llengua, literatura o civilització romanes

[2 punts]

OPCIÓ A

[Cada resposta correcta val 0,5 punts; les respostes errònies no seran penalitzades]

Escriviu en els espais en blanc el llatí que considereu més adient per a completar cadascuna de les frases següents. Tingueu en compte que l'heu de triar de la llista que trobareu a continuació de les frases i que no en podeu repetir cap.

- 3.1. Abans de la denúncia per frau en les oposicions al Cos Nacional de Policia ja era _____ que hi havia hagut filtracions de l'examen psicotècnic per part d'algunes acadèmies.
- 3.2. En la seva intervenció, el conseller general va tenir un _____ que va esmenar ràpidament.
- 3.3. Durant la moció de censura es van repetir els mateixos arguments _____ contra el Govern.
- 3.4. Els alts edificis del barri de Hansa de Berlín van ser a la seva època el _____ de la modernitat.

Llatínismes: *ad nauseam, ínterim, non plus ultra, rictus, superàvit, ídem, placebo, vox populi, beatus ille, ex aequo, lapsus, referèndum.*

OPCIÓ B

[Cada resposta correcta val 0,5 punts; per cada resposta incorrecta es descomptaran 0,16 punts i per les qüestions no contestades no hi haurà cap descompte]

Encercleu la lletra que correspon a l'opció correcta en cada cas.

- 3.1. El tòpic literari del *carpe diem* prové d'un vers del poeta
  - a) Ovidi.
  - b) Virgili.
  - c) Terenci.
  - d) Horaci.
- 3.2. Titus Livi va escriure
  - a) poesia elegíaca.
  - b) discursos polítics.
  - c) prosa historiogràfica.
  - d) tragèdies.
- 3.3. Eneas és l'heroi protagonista de l'epopeia nacional romana escrita per
  - a) Ciceró.
  - b) Juli Cèsar.
  - c) Horaci.
  - d) Virgili.
- 3.4. *Ars amatoria* és el títol d'un poema eròtic d'Ovidi que parodia la poesia
  - a) èpica.
  - b) didàctica.
  - c) dramàtica.
  - d) lírica.

4. Exercici d'exposició d'un tema de literatura o de civilització romanes

[3 punts]

OPCIÓ A

Llegiu el passatge de sota, que pertany a una de les lectures obligatòries, i elaboreu un text expositiu de quinze línies com a mínim (unes cent cinquanta paraules) en què responegueu a les qüestions que hi ha a continuació:

- A quina obra i a quin episodi concret d'aquesta obra pertany el passatge.
- Qui n'és l'autor, en quin entorn literari va desenvolupar la seva producció i quin càstig se li va imposar per causa d'un dels seus poemes.
- Qui és el monstre de doble figura que s'esmenta a l'inici del passatge; en quin lloc està tancat i qui n'és el constructor, i per què està reclòs i de què s'alimenta.
- Qui aconsegueix vèncer-lo i qui és la noia que l'ajuda, i quin és el destí final de la noia.
- Com reacciona el pare de la noia en descobrir els fets.

El monstre de doble figura [...] va ser tancat en aquest lloc i va ser alimentat dues vegades amb sang atenesa, però va ser vençut pel tercer contingent dels que la sort enviava cada nou anys. Amb l'ajut d'una noia, i recollint un fil que havia anat deixant prèviament, el fill d'Egeu va trobar la porta inaccessible per on abans cap jove no havia passat dues vegades; tot seguit, va raptar la filla de Minos.

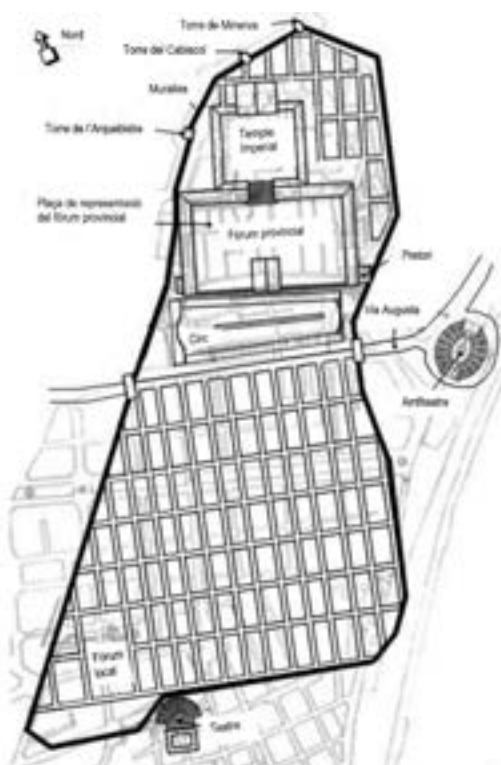
(Traducció de Ferran Aguilera)

OPCIÓ B

Amb l'ajut dels plànols adjunts, desenvolupeu, en quinze línies com a mínim (unes cent cinquanta paraules), el tema següent: *Tàrraco i Emèrita Augusta*. Identifiqueu a quina ciutat correspon cada plànol (a o b) i compareu aquestes dues ciutats de la Hispània romana tenint en compte els aspectes següents:

- La importància que van tenir.
- La seva situació geogràfica.
- L'urbanisme i els edificis públics.

a)

b)

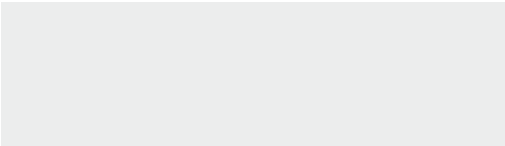

--	--

--	--

Etiqueta de l'alumne/a

Institut
d'Estudis
Catalans

Proves d'accés a la universitat

Llatí

Sèrie 5

Qualificació		TR
Exercicis	1	
	2	
	3	
	4	
Suma de notes parcials		
Qualificació final		

Etiqueta de l'alumne/a

Ubicació del tribunal .....

Número del tribunal .....

Etiqueta de qualificació

Etiqueta del corrector/a

La prova consta de quatre exercicis. Feu l'exercici 1 (traducció). Trieu UNA de les dues opcions (A o B) de l'exercici 2 (morfosintaxi) i resoleu-la, UNA de les dues opcions (A o B) de l'exercici 3 (llengua, literatura o civilització romanes) i resoleu-la i UNA de les dues opcions (A o B) de l'exercici 4 (exposició d'un tema de literatura o de civilització romanes) i resoleu-la.

---

1. Exercici de traducció

[4 punts]

Feu la versió del text següent:

Actèon contempla Diana banyant-se i la deessa castiga la seva gosadia d'una manera implacable

Cum Diana fatigata ex assidua uenatione se ad fontem perlueret, Actaeon, Cadmi nepos Aristaei et Autonoes filius, eam speculatus est et uiolare uoluit. Ob id irata Diana fecit ut ei cornua in capite nascerentur et a suis canibus consumeretur.

HIGÍ. *Faules*, 180 i 181, 1

Lèxic subratllat (per ordre alfabètic):

Actaeon, *-onis* (m.): Actèon (jove caçador beoci).

Aristaeus, *-i* (m.): Aristeu (fill d'Apollo i de Cirene).

assiduus, *-a*, *-um*: ininterromput, perllongat.

Autonoe, *Autonoes* (f.): Autònoe (filla de Cadme).

Cadmus, *-i* (m.): Cadme (fundador de Tebes de Beòcia).

caput, *-itis* (n.): cap.

consumo, *consumpsi*, *consumptum* (3a, tr.): consumir, devorar.

ex (prep. d'abl.): a conseqüència de, per causa de.

nascor, *natus sum* (3a, dep. intr.): néixer, créixer, sortir.

perluo, *perlui*, *perlutum* (3a, tr.): banyar, rentar.

speculor, *-atus sum* (1a, dep. tr.): espisar, observar.

uolo, *uolui*, — (irr., tr.): voler, desitjar.

2. Exercici de morfosintaxi

[1 punt]

OPCIÓ A

2.1. En la construcció *Cum Diana [...] se ad fontem perlueret*, digueu quin tipus d'oració introdueix *cum* i justifiqueu-ho.

2.2. a) Digueu quin és el subjecte i quin és el complement directe del predicat verbal *uoluit*.

b) Digueu quina funció sintàctica fa el substantiu *cornua* respecte al predicat verbal *nascerentur*.

OPCIÓ B

2.1. a) Digueu quin és el subjecte i quin és el complement directe del predicat verbal *speculatus est*.

b) Digueu quina funció sintàctica fa el sintagma preposicional *a suis canibus* respecte a la forma verbal *consumeretur*.

2.2. En la construcció *ut ei cornua in capite nascerentur et a suis canibus consumeretur*, digueu quin tipus d'oració introdueix *ut* i quina funció fa respecte al verb *fecit*.

3. Exercici de llengua, literatura o civilització romanes

[2 punts: cada resposta correcta val 0,5 punts; per cada resposta incorrecta es descomptaran 0,16 punts i per les qüestions no contestades no hi haurà cap descompte]

OPCIÓ A

Marqueu amb una creu la casella corresponent segons si les afirmacions següents són vertaderes o falses (si marqueu «vertader», cal que siguin certs TOTS els aspectes que s'hi esmenten).

	<i>Vertader</i>	<i>Fals</i>
3.1. Mèrida és l'única ciutat de la península Ibèrica que conserva les restes d'un teatre romà.	☐	☐
3.2. En un amfiteatre romà s'hi podien veure tres tipus d'espectacles: combats de gladiadors, caceres d'animals i naumàquies.	☐	☐
3.3. El circ romà de Tàrraco estava situat entre el fòrum provincial i la part baixa de la ciutat, on hi havia els habitatges i el fòrum local.	☐	☐
3.4. En el recinte d'un circ romà s'hi celebraven competicions d'atletisme.	☐	☐

OPCIÓ B

Encercleu la lletra de l'opció que identifica el personatge que parla en els passatges següents de les *Metamorfosis* (traducció de Ferran Aguilera).

- 3.1. Cantant al ritme de les cordes de la seva lira, va dir així: «Oh, déus del món que hi ha sota la terra [...] la causa de la meva vinguda és la meva esposa; un escurçó que va trepitjar li va inocular el seu verí i li va arrabassar la vida en ple creixement.»
a) Hèrcules.   *c)* Apollo.
b) Perseu.   *d)* Orfeu.
- 3.2. «També ell desitja que l'abraci, perquè cada cop que m'acosto a les aigües clares per fer-li un petó, ell malda també per apropar-me els llavis. Qualsevol creuria que puc tocar-lo; és tan poc el que s'interposa en el nostre amor.»
a) Tisbe.   *c)* Salmacis.
b) Narcís.   *d)* Deucalió.
- 3.3. Odiava profundament Creta i el seu llarg exili, envaït per la nostàlgia del seu país natal, però el mar el tenia presoner. «Minos», va dir, «pot molt bé tancar-me els camins de la terra i del mar, però el cel, si més no, és obert. Per allà me n'aniré; ell pot ser amo de tot, però no de l'aire.»
a) Dèdal.   *c)* Ícar.
b) Faetont.   *d)* Perseu.
- 3.4. «He de queixar-me o he de callar? Tornaré a Calidó o romandré aquí? He de marxar de casa o he d'intentar oposar-m'hi, si no puc fer res més? [...]» El pensament li anava d'un cantó a l'altre; li va semblar que el millor de tot era enviar-li la túnica amarada de la sang de Nessos, perquè revifés el seu amor afeblit.
a) Deianira.   *c)* Juno.
b) Íole.   *d)* Alcmena.

4. Exercici d'exposició d'un tema de literatura o de civilització romanes

[3 punts]

OPCIÓ A

Llegiu el passatge de sota, que pertany a una de les lectures obligatòries, i elaboreu un text expositiu de quinze línies com a mínim (unes cent cinquanta paraules) que contingui les informacions que hi ha detallades a continuació:

- El títol de l'obra i el nom de l'autor.
- El lloc on es desenvolupa l'acció dramàtica.
- Qui és Estròbil i qui són Euclió i Megador.
- Les dues trames que s'entrellacen en l'obra i el paper que hi té Estròbil a partir d'allò que descobreix des del seu amagatall.
- El subgènere literari al qual pertany l'obra.
- El títol de dues obres més del mateix autor.

ESTRÒBIL: Heus aquí la conducta d'un esclau com cal: fer allò de què jo m'ocupo, no prendre's amb trigança ni enuig les ordres de l'amo. [...] El fet és que el meu amo està enamorat de la filla d'aquest pobre pelat d'Euclió; ara li han dit que la donen a Megador, d'aquí (*n'assenyala la casa*), en matrimoni. M'ha enviat aquí a observar, que li faci saber què passa. Doncs bé, sense que en recelin, m'asseuré en aquesta ara sagrada. D'aquí estant podré inspeccionar què fan, a una banda i a l'altra.

(Traducció de Marçal Olivari)

OPCIÓ B

Hi havia entre la ciutadella i el turó més proper, on Petrei i Afrani tenien el campament, una plana d'unes tres-centes passes, i quasi al bell mig d'aquest espai, un pujol una mica enlairat; Cèsar tenia l'esperança que si l'ocupava i el fortificava, podria impedir als enemics el pas a la vila i al pont, i a les provisions que havien emmagatzemat a la vila. Esperançat en això, treu tres legions del campament, i un cop formades les línies en un lloc escaient, mana a les tropes de xoc d'una legió que avancin corrent i ocupin aquell puig. Observat aquest moviment, les cohorts d'Afrani que feien la guàrdia davant el campament són enviades urgentment per un camí més curt a ocupar aquella mateixa posició. Hi ha combat, i com que els afranians havien arribat primer al puig, repelleixen els nostres, i amb els nous reforços que els són tramesos els obliguen a girar l'esquena i retirar-se cap a les ensenyes de les legions.

(Traducció de Josep M. Morató)

El text anterior narra el combat del puig Bordell, durant una famosa batalla lliurada a la ciutat de Lleida. En quinze línies com a mínim (unes cent cinquanta paraules), desenvolueu el tema: *La ciutat romana de Lleida*, contestant les qüestions següents:

- Qui és l'historiador que explica aquest episodi i quina relació tenia amb els fets narrats. En el context de quin conflicte bèl·lic molt important per a la història de Roma s'esdevé. Quins en foren els protagonistes.
- Especifiqueu quin poble iber ocupava abans la zona i el nom del nucli iber habitat anterior a la fundació romana.
- Digueu el nom llatí de la ciutat i la cronologia de la seva fundació.
- Expliqueu la importància històrica que tingué la ciutat a la Hispània romana i concreteu-ne la categoria administrativa.
- Descriviu-ne l'estructura urbanística en relació amb les característiques topogràfiques del seu emplaçament.
- Esmenteu alguna de les restes romanes que s'hi conserven.

--	--

--	--

Etiqueta de l'alumne/a

Institut
d'Estudis
Catalans